KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.3.2022 r.
COM(2022) 116 final

2022/0081 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach przygotowań do 19. sesji Konferencji Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES CoP19)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji ustalającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na 19. sesji Konferencji Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem w związku z przewidywanymi zmianami w załącznikach do tej konwencji.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem

Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem („konwencja” lub „CITES”) ma na celu ochronę dzikich zwierząt i roślin przed nadmierną eksploatacją powodowaną handlem międzynarodowym. Konwencja weszła w życie dnia 1 lipca 1975 r.

Jej stronami są Unia Europejska i wszystkie państwa członkowskie UE[1].

2.2. Konferencja Stron Konwencji

Ustanowiona na mocy art. XI konwencji Konferencja Stron (CoP) jest organem zarządzającym konwencją. Konferencja Stron zbiera się co 2–3 lata w celu dokonania przeglądu wdrażania konwencji. W szczególności do celów niniejszego wniosku Konferencja Stron rozpatruje i przyjmuje wnioski dotyczące zmiany wykazów zagrożonych gatunków zwierząt i roślin zawartych w załącznikach I i II do konwencji.

2.3. Przewidywane decyzje Konferencji Stron

Na 19. sesji (CoP19) w dniach 14–25 listopada 2022 r. Konferencja Stron ma podjąć decyzję w sprawie wniosków o zmianę załączników do CITES („wnioski dotyczące zmian w wykazach”). Uwzględnianie poszczególnych (grup) gatunków w załącznikach ma na celu monitorowanie, uregulowanie (załącznik II) lub ogólny zakaz (załącznik I) handlu tymi gatunkami.

Jako integralna część konwencji załączniki są prawnie wiążące. Zgodnie z art. XV ust. 1 lit. c) konwencji zmiany wprowadzone decyzją Konferencji Stron zaczynają obowiązywać 90 dni po zakończeniu sesji Konferencji Stron.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Zgodnie z art. XV ust. 1 konwencji każda ze Stron może zaproponować zmiany w załączniku I lub II do rozpatrzenia na CoP19. Tekst proponowanej zmiany należy przekazać Sekretariatowi konwencji co najmniej 150 dni przed sesją, tj. do dnia 17 czerwca 2022 r.

Ponadto, zgodnie z art. XVI konwencji, każda ze Stron może przedłożyć Sekretariatowi wykaz gatunków, które określa jako podlegające reglamentacji w granicach swojej jurysdykcji, w celu zapobieżenia lub ograniczenia eksploatacji oraz jako wymagające współpracy innych stron w zakresie kontroli handlu. Chociaż takiego przedłożenia można

[1] Decyzja Rady (UE) 2015/451 z dnia 6 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES), Dz.U. L 75 z 19.3.2015, s. 1.

dokonać w dowolnym momencie, w ust. 3 rezolucji Conf. 9.25 (Rev. CoP18) Konferencji Stron do CITES zalecono, aby Strona, która pragnie zamieścić gatunek w wykazie w załączniku III poinformowała Sekretariat o tym zamiarze co najmniej 3 miesiące przed sesją Konferencji Stron. Ma to zapewnić wejście w życie w tym samym dniu, co zmiany w załącznikach I i II przyjęte na sesji.

Jeżeli wnioski dotyczące zmian w wykazach zostaną przyjęte, mogą one mieć wpływ na przepisy UE, ponieważ pociągałyby za sobą zmiany w odpowiednich przepisach Unii, w szczególności w załączniku do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97[2], w którym należy uwzględnić zmiany w załącznikach do konwencji. Skutkowałoby to nałożeniem ograniczeń handlu gatunkami, do których zmiany te mają zastosowanie, z UE, do UE oraz w jej granicach. Wniosek przedłożony na podstawie art. XVI konwencji ma podobne skutki prawne.

Eksperci z państw członkowskich UE i z Komisji analizowali poszczególne grupy taksonomiczne w celu zidentyfikowania gatunków, które są zagrożone w związku z handlem międzynarodowym i jako takie mogą spełniać kryteria włączenia do jednego z załączników do CITES, mając na uwadze wnioski Unii dotyczące umieszczenia tych gatunków w wykazie podczas lub przy okazji 19. sesji Konferencji Stron. W związku z powyższym w proponowanej decyzji Rady wymieniono 12 projektów wniosków dotyczących włączenia gatunków do załącznika I lub II do CITES.

Proponuje się przeniesienie jednego gatunku (*Cuora galbinifrons*) z załącznika II do załącznika I do CITES, zgodnie z wnioskiem Komitetu CITES ds. Zwierząt stanowiącym, że gatunek ten spełnia kryteria włączenia do załącznika I[3], jak określono w art. II ust. 1 CITES, a mianowicie że gatunek ten jest zagrożony wyginięciem i jest przedmiotem handlu.

W kolejnych jedenastu wnioskach sugeruje się, że poszczególne gatunki lub grupy gatunków (wymienione w wyższej randze taksonomicznej) powinny zostać na nowo włączone do załącznika II do CITES, zgodnie z kryteriami określonymi w art. II ust. 2 konwencji oraz z dodatkowymi wytycznymi zawartymi w rezolucji Konferencji Stron 9.24 (Rev. CoP17). W każdym przypadku ocena ta opiera się na literaturze naukowej i innych źródłach informacji naukowych, które obejmują kategoryzację gatunków zgodnie z czerwoną księgą gatunków zagrożonych sporządzoną przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody (IUCN) oraz, o ile są dostępne, dane handlowe uzyskane z bazy danych CITES dotyczących handlu, a także informacje dotyczące stanu ochrony tego gatunku i istniejących środków ochrony w odniesieniu do poszczególnych krajów.

Te projekty wniosków dotyczących zmian w wykazach zostały rozpatrzone na posiedzeniach grupy ekspertów organów administracyjnych CITES z państw członkowskich oraz na posiedzeniu *ad hoc* przedstawicieli organów naukowych państw członkowskich ds. CITES. Zgodnie z rezolucją Konferencji Stron 9.24 (Rev. CoP17) Komisja skonsultowała się również z państwami zasięgu gatunków, które mają zostać włączone do wykazów. Komisja zasięgnęła ich opinii na temat ewentualnego umieszczenia ich w wykazach konwencji, zachęciła je do wymiany istotnych informacji naukowych oraz – w przypadku gdy państwa zasięgu poparły wniosek dotyczący zmian w wykazach – zaprosiła je do przedłożenia wniosku Sekretariatowi wspólnie z UE. Na wiosnę 2022 r. zaplanowano specjalne spotkania z zainteresowanymi stronami z UE i z przedstawicielami państw trzecich na temat potencjalnych wniosków UE dotyczących zmian w wykazach.

---

[2] Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1.

[3] Pkt 20.3.8 w skróconym protokole 28. posiedzenia Komitetu, które odbyło się w 2015 r., dostępny pod adresem https://cites.org/sites/default/files/eng/com/ac/28/E-AC28-SumRec.pdf.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy".

Pojęcie „akty mające skutki prawne" obejmuje akty, które wywierają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które na mocy prawa międzynarodowego nie są wiążące, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii"[4].

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Konferencja Stron jest podmiotem utworzonym w drodze umowy, tj. CITES.

Zmiany w załącznikach I i II do CITES, w odniesieniu do których Konferencja Stron ma podjąć decyzję, stanowią akty mające skutki prawne. Ponieważ są one integralną częścią konwencji, zmienione załączniki będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego.

Chociaż powiadomienie dotyczące załącznika III nie wymaga decyzji Konferencji Stron, właściwe jest włączenie go do niniejszej decyzji w celu zachowania spójności, biorąc pod uwagę, że zmiany w załączniku III mają również wpływ na rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97.

Zmiany w załącznikach nie uzupełniają ani nie zmieniają ram instytucjonalnych konwencji.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie pomocniczy charakter, decyzja przyjęta na mocy art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, tj. podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

Jeżeli planowany akt ma jednocześnie wiele celów lub elementów składowych, które są nierozłącznie ze sobą związane, a żaden nie ma charakteru pomocniczego w stosunku do pozostałych, materialna podstawa prawna decyzji przyjętej na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE musi – na zasadzie wyjątku – obejmować różne, odpowiadające tym celom i elementom podstawy prawne.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Cele i elementy składowe przewidywanych decyzji Konferencji Stron dotyczą obszarów „środowiska" i „handlu". Wspomniane elementy planowanego aktu są związane ze sobą

[4] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., C-399/12, Niemcy/Rada, ECLI:EU:C:2014: 2258, pkt 61–64.

w sposób nierozłączny, a żaden z nich nie ma charakteru pomocniczego w stosunku do pozostałych.

Materialna podstawa prawna wnioskowanej decyzji obejmuje zatem następujące przepisy: art. 192 ust. 1, art. 207 ust. 3 i art. 207 ust. 4 akapit pierwszy.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 i art. 207 w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

2022/0081 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach przygotowań do 19. sesji Konferencji Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES CoP19)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1, art. 207 ust. 3 i art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem („konwencja") została zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady (UE) 2015/451 z dnia 6 marca 2015 r.[5] i weszła w życie w dniu 1 lipca 1975 r.

(2) Zgodnie z art. XI ust. 3 konwencji Konferencja Stron może, między innymi, przyjmować decyzje dotyczące zmian w załącznikach I i II do konwencji.

(3) Ponadto, zgodnie z art. XVI konwencji, każda ze Stron może przedłożyć Sekretariatowi wykaz gatunków, które określa jako podlegające reglamentacji w granicach swojej jurysdykcji, w celu zapobieżenia lub ograniczenia eksploatacji oraz jako wymagające współpracy innych stron w zakresie kontroli handlu.

(4) Na 19. sesji w dniach 14–25 listopada 2022 r. Konferencja Stron konwencji podejmie decyzję w sprawie wniosków o zmianę załączników I i II do CITES. Strony muszą przedłożyć takie wnioski Sekretariatowi konwencji do dnia 17 czerwca 2022 r.

(5) Przedłożenia gatunków do włączenia do załącznika III, które nie wymaga decyzji Konferencji Stron, należy jednak dokonywać co najmniej 3 miesiące przed jedną z jej sesji.

(6) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w odniesieniu do wniosków dotyczących zmian w wykazach, które to wnioski mają zostać przedłożone Konferencji Stron, ponieważ zmiany załączników będą wiążące dla Unii.

(7) Proponowane stanowisko, jakie należy zająć w sprawie wniosków dotyczących zmian w wykazach do rozpatrzenia przez Konferencję Stron, opiera się na specjalistycznej analizie tych wniosków, zgodnie z kryteriami ustanowionymi w konwencji oraz w świetle najlepszych dostępnych dowodów naukowych. Dowody te dostarczają argumentów za umieszczeniem w wykazach proponowanym w niniejszej decyzji w celu zapewnienia, aby handel odnośnymi gatunkami nie zagrażał ich przetrwaniu w środowisku naturalnym,

[5] Dz.U. L 75 z 19.3.2015, s. 1.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wnioski dotyczące zmian w załącznikach do CITES, które mają zostać przedłożone przez Unię podczas 19. sesji Konferencji Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem lub przy tej okazji, określono w załączniku 1.

Artykuł 2

Wniosek o włączenie do załącznika III do CITES, który ma zostać przedłożony przez Unię przy okazji 19. sesji Konferencji Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem lub przy tej okazji, określono w załączniku 2.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący